

EL DRAC DE LES GAVARRES

“Fa molt de temps, va passar que un dia el foc va fer créixer la terra i van néixer les Gavarres. Durant anys, no va poder arrelar-hi cap planta, perquè, quan les muntanyes són joves, com que sempre cremen no hi ha res que hi pugui viure. Però la gent que habitava a la plana va tenir prou paciència i seny per esperar que passessin els anys i es refredessin. Sabien que les muntanyes noves com aquelles eren plenes de pedra tosca i, en un temps en què l'aigua era més aviat escassa perquè la terra filtrava quasi tota, rentar amb pedra tosca era l'única manera de poder tenir la roba neta.

Una vegada, una noia que havia anat a buscar-ne un cove per al mercat de divendres va veure un drac que la seguia. Feia setmanes que l'havia estada espiant d'amagat, perquè, encara que semblava mentida, també els dracs s'enamoren.

Era l'animal més fastigós que hagi existit mai: la pell de color rovelló, el cos inflat i botit com un moixí, les ales curtes i amb més punxes que els arídjols. En veure'l, aquella noia va arrencar a córrer cims avall, morta de por. El drac va anar-li al darrere:

- Atura't, atura't – l'anava cridant.

Però la noia no volia aturar-se que, com més crits sentia, tot era voler baixar més de pressa.

Fins que, al final, de tant que va espantar-se i de tan esverada que anava, va relliscar i va anar a caure dins d'una esquerda.

- On deu ser? – es va dir el drac.

Mirés on mirés, no la veia

Potser, si no hagués tingut el nas tan ple de foc i de sofre, hauria pogut fer-lo servir per buscar-la, però el cas és que els nassos dels dracs no serveixen.

De manera que, després de cercar inútilment durant hores i hores, aquell animal va enfilar-se al puig més alt de les Gavarres, que és, tal com es deia abans, el puig Nonell, va clavar les urpes i va començar a gratar. No va parar fins que va veure la plana. Després, va anar a un altre puig, segurament al puig d'Arques, que és a la vora, i va començar a fer el mateix. Al cap d'unes hores, hi havia gratalls a moltes d'aquelles muntanyes; uns gratalls amples i fons, llargs com llargues són les Gavarres. Però ni així no va cansar-se de gratar. Hauria foradat tot el món per poder trobar a la seva estimada.

Encara no sabia que entre una noia i un drac les coses sempre han estat impossibles. Què s'hi pot fer? El món és fet d'aquesta manera. I, precisament perquè entre ells dos les coses eren així d'impossibles, quan finalment va trobar-la, en va tenir prou amb una mirada. Ella va tornar al seu poble contenta; ell, va allunyar-se trist cap als cims.

Durant anys la noia va anar a les Gavarres a recollir pedra tosca. El drac l'esperava i li feia camí. Li parlava, reia, provava inútilment d' enamorar-la. Fins que un dia, passat molt de temps, aquella noia va fer-li saber que s'emportava l'última pedra tosca que quedava en totes les Gavarres i que ja no tornaria.

El drac no va dir res. Va enfilar-se de nou a la muntanya més alta i, un cop a dalt, perquè quan són de veritat les penes sempre s'acompanyen amb llàgrimes varen emplenar tots els gratalls que baixaven fins a la plana. Molts anys més tard, els homes els batejarien. El Vilar – que abans en deien Gatsollat –, la Marqueta, el torrent de les Olles, el de Sant Nazari, el Xartell, la Revetlla, el torrent de la Rovira, la riera de Pastells, la riera del forn del Vidre, el Daró... Van batejar cada rec, cada torrent,

cada riera. Diu la gent que, si s'emplenen, és gràcies a la pluja. Però no és ben bé així, que també hi ha el drac que plora. És per això que, si en beveu mai, veureu que l'aigua que baixa d'aquells cims és sempre una mica amarga.”

EL DRAGÓN DE LAS GAVARRAS

Hace mucho, mucho tiempo, ocurrió que un día el fuego hizo crecer la tierra y que las Gavarros nacieron. Durante años, ninguna planta pudo crecer porque las montañas, cuando son jóvenes, como siempre queman, no hay nada que pueda vivir en ellas. Pero la gente de la llana tuvo suficiente paciencia para esperar a que pasaran los años y se enfriaran. Sabían que las montañas nuevas como aquellas eran llenas de piedra tosca y, en un tiempo donde el agua era escasa porque la tierra filtraba cuasi toda, limpiar con piedra tosca era la única manera de tener ropa limpia.

Hubo una vez en que una chica que había ido a buscar unas cuantas piedras para el mercado del viernes vio a un dragón que la seguía. Hacía semanas que la había estado espiando porque, aún que parezca mentira, los dragones también se enamoran.

Era el animal más asqueroso que haya existido nunca: la piel de color robellón, el cuerpo inflado y las alas cortas y con más pinchos que las zarzas. En cuanto le vio, la chica echó a correr, muerta de miedo. El dragón la siguió:

- ¡Detente, detente! – gritaba.

Pero la chicha no quería pararse que, a cada grito que oía quería bajar más de prisa.

Hasta que al final, de tanto que se espantó y tan rápida que iba, resbaló y cayó dentro de una grieta.

- ¿Dónde se ha metido? – se preguntó el dragón.

Por más que miraba no la encontraba.

Quizá, si no hubiera tenido la nariz tan llena de humo y sulfuro, habría podido usarlo para buscarla pero el caso es que las narices de los dragones no sirven.

De manera que, después de buscar inútilmente durante horas y horas, el animal se subió a la colina más alta de las Gavarros que es, tal como se decía antes, el Nonell, clavó las uñas y empezó a excavar. No paró hasta que lo vio llano. Después se fue a otro monte e hizo lo mismo y así hasta que había grietas por todos lados, algunas anchas y hondas, otras largas como las Gavarros mismas. Pero aun así no se hartó. Hubiera agujereado el mundo entero para encontrar su amada.

Lo que aún no sabía era que entre una chica y un dragón las cosas siempre han sido imposibles. ¿Qué se le puede hacer? El mundo está hecho de esta manera. Y, precisamente porque entre ellos dos las cosas eran así de imposibles, cuando la encontró solo necesitó una mirada. La chicha volvió a su pueblo contenta, él se alejó triste hasta los montes.

Durante años la chica fue a las Gavarros a recoger piedra tosca. El dragón la esperaba y le hacía camino. Le hablaba, reía e intentaba inútilmente de seducirla. Hasta que un día, pasado mucho tiempo, aquella chica le hizo saber que se llevaba la última piedra tosca que quedaba en todas las Gavarros y que e iba para no volver.

El dragón no dijo nada. Subió al monte más alto y, una vez arriba, porque cuando las penas son de verdad siempre se acompañan con lágrimas, esas llenaron todas las grietas que bajaban hasta la

llanura. Años más tarde, los hombres los bautizarían. El Vilar – que antes se decía Gatsollat – la Marqueta, el torrente de las Ollas, el Santo Nazari, el Xatrell, la Revetlla, el torrente de la Rovira, la riera de Pastells, la riera del horno del Vidrio, el Daró... Bautizaron cada torrente, cada riera. La gente dice que si llevan agua es por la lluvia. No es del todo cierto porque también hay el dragón que llora. Es por eso que, si nunca bebéis de ella, notaréis que el agua que baja de aquellos montes es siempre un poquito amarga.

THE GAVARRES' DRAGON

Once upon a time, there was a day when the fire made the earth grow and the Gavarres were born. For years no plant could take a root because when mountains are young they always burn and nothing is able to live in them. But people who lived in the plain had enough patience and sense to wait until decades were past and the mountains grew colder. They knew that new mountains like those were full of rough stone and, in a time where water was as skimp as it was in those, thought the earth filtered almost all of it, to wash with rough stone was the only way to get the cloth clean.

Once, a little girl who was fetching some stones for the market of Friday saw a dragon following her. He had been spying her for weeks, hidden in the forest, because, even though it can be hard to believe, dragons do fall in love.

It was the most disgusting animal ever born: the skin was bright red, the body swollen and padded, wings short and with more spines than rough bindweed. When the girl saw him, she couldn't help but running downhill, scared stiff. The dragon followed her:

- Stop, stop please! – kept shouting.

But the girl didn't wanted to stop as, the more screams she heard, the more she wanted to keep running.

Until, at length, for all she was so scared and frightened, she slipped and fell into a crack.

- Where is she? – asked the dragon.

Wherever he looked he couldn't see her.

Maybe, if he hadn't had the nose so full of fire and sulphur, he could have used it to look for her but the case is that dragons' noses are not useful.

So it turned out that, after hours and hours of searching in vain for his love, the animal climbed the highest hill of the Gavarres, that was the Nonell, drove his nails and started scraping. He didn't stop until he saw it plain. He then went on another hill and started again. Some hours later, there were scratches all over the mountains, some wide and deep, some as long as the Gavarres itself. Despite all he didn't get tired of scrapping. He would have scratched the whole world for finding his beloved girl.

He still didn't know that things between a girl and a dragon have always been impossible. What can it be done? The world is the way it is and, precisely because things between them were that impossible when he eventually found her, a glance was enough. She returned happily to her village, he went away sorrowful deep into the forest.

For years the girl went to the Gavarres to collect rough stone. The dragon awaited for her and made her way. He talked to her, he laughed and tried in vain to seduce her. Until one day, a long time

later, the girl let him know that she was taking away the last rough stone left in the Gavarres and that she would never return.

The dragon said nothing. He climbed again the highest hill and, once on its top, because when pains are true are always followed with tears, the dragon cried and those tears filled all the scratches that went down to the plain. Years later, men would baptise them. The Vilar, the Marqueta, the stream of the cookers, the Daró, the Rissec... They baptised every stream, every flood. People said that, if they were full, was due to the rain. But it's not all true as there's also the dragon that cries. Is because of this that, if you ever drink of it, you will notice the water that goes down through those hills is always a bit sorrow."